

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2101

Vragen van het lid **Van der Werf** (D66) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het falend arrestantenvervoer in de Achterhoek* (ingezonden 22 april 2024).

Antwoord van Minister **Yeşilgöz-Zegerius** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 28 juni 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2024, nr. 1797.

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel van *Omroep Gelderland* «Politie zegt «sorry» voor falend arrestantenvervoer in Achterhoek»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u bekend met de sluiting van het cellencomplex in Doetinchem in 2020 en de oprichting van een vervoersdienst voor arrestanten naar Arnhem en Borne, ondanks protesten van lokale burgemeesters, met als doel te voorkomen dat politiemedewerkers veel tijd kwijt zouden zijn aan het vervoeren van verdachten?

Antwoord 2

Ja. Ik heb de Kamer hierover eerder geïnformeerd. Zo zijn onder andere de uitkomsten van de analyse van onderzoeksbureau AEF op uw verzoek ter vertrouwelijke inzage ter informatie gedeeld met uw Kamer² (d.d. 11 december 2020, kenmerk 313241) evenals de wijze waarop de afstemming hierover met het bestuurscollege heeft plaatsgevonden.

Vraag 3 en 4

Bent u op de hoogte van de recente evaluatie waaruit blijkt dat de vervoersdienst voor arrestanten in de Achterhoek niet naar behoren functioneert en dat dit niet heeft geleid tot een significante afname van de werkbelasting voor de lokale politie? Zo ja, wat is uw reactie hier op?

¹ Omroep Gelderland, 9 april 2024, Politie zegt «sorry» voor falend arrestantenvervoer in Achterhoek (<https://www.gld.nl/nieuws/8129655/politie-zegt-sorry-voor-falend-arrestantenvervoer-in-achterhoek>).

² Bief AEF-rapportage kenmerk 313241 (2020D51870), 11 december 2020.

Kunt u aangeven waarom de implementatie van deze vervoersdienst niet heeft geresulteerd in de beoogde vermindering van de belasting van politiemedewerkers?

Antwoord 3 en 4

Ja, ik heb me hierover laten informeren. Ik heb van de politie vernomen dat uw vraag doelt op de tweede evaluatie naar de nieuwe werkprocessen naar aanleiding van de sluiting van de cellencomplexen in 2020. De politie heeft deze evaluatie met het lokale gezag besproken. Uit de evaluatie blijkt dat de vervoersdienst in de huidige vorm van beperkte toegevoegde waarde is. De belangrijkste reden hiervoor is de grootte van de politie-eenheid, waardoor het niet mogelijk is gebleken om de gehele eenheid te ondersteunen in het vervoer en het aantal basisteams nog steeds zelf de arrestanten moet vervoeren. Het lokale gezag heeft op voorstel van de politie daarop besloten om de vervoersdienst voor arrestanten op te heffen en de formatie die daarmee vrijkomt als gebiedsgebonden politie-formatie toe te voegen aan de basisteams die een reistijd naar een cellencomplex hebben van meer dan 60 minuten (heen en terug). Met de extra formatie gaan deze teams weer zelf arrestanten vervoeren en op momenten dat er geen arrestanten zijn, kan deze formatie worden ingezet voor het lokale politiewerk.

Vraag 5, 6, 8 en 9

Hoe beoordeelt u de situatie waarin de politie Oost-Nederland, ondanks dat het de grootste politieregio van Nederland is, minder capaciteit lijkt te hebben vergeleken met andere regio's, wat volgens burgemeester Boumans van Doetinchem heeft geleid tot een aanzienlijke daling van 45 procent in het aantal insluitingen, een ontwikkeling die hij als pijnlijk en onwenselijk beschouwt?

Hoe beoordeelt u de effecten van de genoemde capaciteitsproblemen op de veiligheid in de Achterhoek, vooral gegeven het feit dat soms maar twee agenten beschikbaar zijn voor de halve regio tijdens nachtelijke uren?

Bent u het ermee eens dat de situatie in de Achterhoek opnieuw de dringende noodzaak benadrukt voor een snelle en rechtvaardige herverdeling van politiecapaciteit over het land? Zo ja, kunt u toelichten waarom er tot op heden onvoldoende vooruitgang is geboekt bij het implementeren van een evenwichtige verdeelsleutel?

Kunt u uiteenzetten welke stappen wel zijn gezet in de ontwikkeling van een nieuwe politieverdeelsleutel, en hoe deze is gebaseerd op objectieve criteria, inclusief een sterkte-zwakteanalyse van de huidige agentendistributie en het adresseren van specifieke regionale uitdagingen, zoals aanrijtijden en grensoverschrijdende problematiek, conform de unaniem gesteunde motie van de leden Van der Werf en Kuik uit juli 2023?^{3, 4}

Antwoord 5, 6, 8 en 9

De druk op de capaciteit is niet alleen in de Achterhoek en in de eenheid Oost-Nederland voelbaar, maar overal in Nederland binnen de hele politieorganisatie. De politie zet alles op alles om nieuwe medewerkers te werven en op te leiden. Tegelijkertijd is de verwachting dat de druk op de politiecapaciteit zal aanhouden. Hierom zijn er scherpe keuzes nodig waar wij de politie voor inzetten.

De sterkte van de eenheid Oost-Nederland, en die van alle andere eenheden, is gebaseerd op de huidige sterkteverdeelsystematiek. In overleg met het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie is de ontwikkeling van een nieuwe sterkteverdeelsystematiek aanbesteed en op dit moment in uitvoering. De resultaten daarvan worden eind dit jaar verwacht. De nieuwe systematiek wordt in afstemming met het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie ontwikkeld en is bedoeld voor de verdeling van nieuwe politiesterkte.

Voor het vervoer van arrestanten wordt binnen de eenheid Oost-Nederland nu voorzien in een compensatie voor de Achterhoek van 2,6 fte. De burgemeester van Doetinchem geeft aan dat een goede bijdrage te vinden die niet

³ Kamerstuk 29 628, nr. 1176.

⁴ NOS, 4 maart 2023, Oost-Nederland krijgt te weinig agenten, de Randstad juist relatief veel (<https://nos.nl/artikel/2466087-oost-nederland-krijgt-te-weinig-agenten-de-randstad-juist-relatief-veel>).

wegneemt dat de politiecapaciteit schaars is. De meldkamer heeft bijvoorbeeld de taak ervoor te zorgen dat er een juiste verdeling is van voertuigen (auto's met politiemedewerkers) binnen een bepaald werkgebied, ook in de nacht wanneer politiemedewerkers bezig zijn met arrestantenvervoer. Dat kan bijvoorbeeld ook betekenen dat de route van auto's van nabijgelegen basisteams wordt verlegd.

Vraag 7

Bent u het ermee eens dat er onderzoek gedaan moet worden naar de mogelijkheid om boa's in te zetten voor het arrestantenvervoer om zo de druk op de politiecapaciteit te verlichten? Zo ja, welke stappen overweegt u te nemen?

Antwoord 7

Het vervoeren van arrestanten is onderdeel van de wettelijke politietaak die volgt uit de Politiewet 2012. Sinds 2019 zet politie ATH-politiemedewerkers met een boa aanwijzing in op arrestantentaken. Hieronder vallen zowel arrestantenvervoer als arrestantenverzorging. Een overheveling van deze taak naar een andere organisatie die boa's in dienst heeft, is op dit moment niet aan de orde.

Vraag 10

Welke maatregelen overweegt u nog meer te nemen om te zorgen dat de politiecapaciteit in Oost-Nederland, de grootste politieregio van Nederland, op een adequate manier wordt versterkt?

Antwoord 10

De kabinetten Rutte III en IV hebben de formatie van de politie met circa 4.000 fte uitgebreid, waaronder de 700 fte agenten voor basisteams uit de motie Hermans. Voor de eenheid Oost-Nederland gaat het om 110 extra fte. Deze uitbreiding vindt plaats in een periode van grote uitstroom door de pensioengolf en aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt. Het kost tijd om deze uitbreidingen van de politiecapaciteit volledig te realiseren.